ಹಿಮಾಲಯದ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಶರಣೆಂದೆವು

ಒಂದು ಬಾರಿಯ 'ಚಾರ್‌ಧಾಮ್' ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ ಧಾಮಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಈ ನಾಲ್ಕರೊಂದಿಗೆ ತುಂಗಾನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರಶಿಲಾ ನೋಡುವ ಅದೃಷ್ಟವೂ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು.

■ ರವಿಶಂಕರ್ ಎಸ್.ಎಲ್.

ತುಂಬಾ ಜನ ಹೇಳುವಂತೆ, ಒಂದೇ ಬಾರಿಯ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಚಾರ್‌ಧಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು, ಭೂಕಂಪನ, ಭೂಕುಸಿತ, ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಅಥವಾ ಅತಿಯಾದ ಜನಸಂದಣಿ– ಇವುಗಳು ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ (ಯಮುನೋತ್ರಿ, ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಬದರೀನಾಥ ಹಾಗೂ ಕೇದಾರನಾಥ) ಎರಡನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮೂರನ್ನಷ್ಟೇ ನೋಡಿ ಬಂದವರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ 'ಸಂಚಾರಣ' ತಂಡ ಕೈಗೊಂಡ ಚಾರ್‌ಧಾಮ್ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ ಜಾಗಗಳಲ್ಲದೆ ಬೋನಸ್ ಎಂಬಂತೆ ತುಂಗಾನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರಶಿಲಾ ಚಾರಣ ಮಾಡುವ ಸುಯೋಗ ಒದಗಿಬಂದಿತ್ತು!

ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಅತಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಗಾನಾಥ್ ಮೊದಲನೆಯದು. ಪಂಚಕೇದಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಈ ದೇವಾಲಯ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯದ, ರುದ್ರಪ್ರಯಾಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಘರ್ವಾಲ್ ವಲಯದಲ್ಲಿದೆ. 12 ಸಾವಿರ ಅಡಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪಾಂಡವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆಂದು, 8ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆದಿಶಂಕರರು ಈಗಿನ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು ಎಂಬ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ದೇವಾಲಯ ತೆರೆದಿದ್ದು, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು–ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಹಿಮ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಮಾಲಯದ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಲು, ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಬರಲು ಅಕ್ಟೋಬರ್–ನವೆಂಬರ್ ಸಕಾಲ. ನಾವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಂಡಾಗಲೇ ಚಳಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೆಳ್ಳನೆ ಮಂಜುಹಾಳೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ತಂಡ ತುಂಗಾನಾಥ್ ಬುಡವಾದ ಭೋಪ್ತಾ ಎನ್ನುವ ಜಾಗ ತಲುಪಿದಾಗ ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 6 ಗಂಟೆ. ನಮ್ಮ ವಾಹನ ಭೋಪ್ತಾ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಡೋಲಿ ಹೊರುವವರು, ಕುದುರೆಯವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸಲು ಸುತ್ತುವರೆದರು. ನಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸಿಯೂ ಆಯಿತು. ಚಾರಣ ಮಾಡುವವರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತಲುಪಿ, ಚಂದ್ರಶಿಲಾದಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯ ನೋಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ. ಉಳಿದ ಹಿರಿಯರು, ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಡೋಲಿ–ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು ಎಂದಾಯಿತು.

ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ವಿಪರೀತ